17/06/2021

Η διαφορά μεταξύ ορθοδοξίας και αιρέσεως

/ Πνευματικά Αποσπάσματα

- Του αείμνηστου π. Ιωάννη Ρωμανίδη

Στον Μεσαίωνα ήταν πάρα πολύ γνωστό, στους κυβερνώντες, ποια είναι η διαφορά μεταξύ Ορθοδοξίας και αιρέσεως. Ποια είναι η διαφορά; Η διαφορά είναι απλούστατη, Ότι στην αίρεσι δεν υπάρχει θεραπεία του νου του ανθρώπου. Στην Ορθοδοξία όμως θεραπεύεται ο νους του ανθρώπου. Στην Ορθοδοξία υπάρχει θεραπεία της ανθρώπινης προσωπικότητος και απόδειξις είναι οι άγιοι.

Οι αιρετικοί ήταν κάτι αντίστοιχο με τους κομπογιαννίτες και υπέσχοντο κάποια ζωή μετά θάνατον. Σ' αυτήν όμως εδώ τη ζωή δεν έδιναν θεραπεία στους πιστούς τους ούτε προσέφεραν τίποτε παραπάνω από μία επί πλέον δεισιδαιμονία. Οι αιρέσεις ήταν και είναι θρησκείες για μετά τον θάνατο. Αιρετικός ήταν εκείνος του οποίου τα δόγματα δεν ήταν Ορθόδοξα· έτσι δεν του επέτρεπαν να φθάση στην κάθαρσι και στον φωτισμό 66. Η Ορθοδοξία προσφέρει αυτήν την θεραπεία και οδηγεί τον άνθρωπο στην κάθαρσι και στον φωτισμό.

Η ιατρική επιστήμη ενδιαφέρεται μεταξύ άλλων και για το γενικώτερο κοινωνικό και φυσικό περιβάλλον του ανθρώπου να είναι κατάλληλο, ώστε ο άνθρωπος να είναι και να παραμένη και ψυχικά υγιής. Διότι ένα υγιές περιβάλλον βοηθά τον άνθρωπο να έχη και ψυχοσωματική υγεία. Όπως και η προληπτική ιατρική. Δηλαδή ο γιατρός πρέπει να ενδιαφερθή για ένα συγκεκριμένο υγιές κοινωνικό πλαίσιο ζωής. Όμως η κύρια μέριμνά του είναι η σωματική υγεία, δηλαδή το να κάνη καλά τους ανθρώπους από τις συγκεκριμένες παθήσεις τους.

Το ίδιο, λοιπόν, συμβαίνει κατ' αντιστοιχίαν και με τον παπά της Ορθοδόξου Εκκλησίας, που έχει Πατερικό φρόνημα και βίωμα. Η κύρια μέριμνά του είναι η ψυχική υγεία των ανθρώπων, όπως την καθωρίσαμε στα προηγούμενα και όχι όπως την εννοεί η ψυχιατρική επιστήμη. Όλων των ανθρώπων. Το να βρουν οι άνθρωποι την Βασιλεία του Θεού, που είναι κρυμμένη μέσα τους, κατά το «ζητείτε πρώτον την βασιλείαν του Θεού και την δικαιοσύνην αυτού» 67.

Αλλά αυτό πώς γίνεται; Γίνεται με την ενεργοποίησι του νοός του ανθρώπου. Αυτή η ενεργοποίησι, είναι ο πυρήνας της προσπαθείας του Ορθοδόξου ιερέως με Πατερικό φρόνημα. Κατ' επέκτασιν ο κύκλος της προσπαθείας και του ενδιαφέροντός του αγγίζει όλα τα κοινωνικά θέματα. Αυτό όμως δεν σημαίνει ότι αυτός και κατ' επέκτασιν η Εκκλησία πρέπει να αντικαταστήση το κύριο έργο Της, που είναι το θεραπευτικό, με όλα τα άλλα τα περιφερειακά.

Ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης ήταν καθ' όλον τον Μεσαίωνα ο κατ' εξοχήν Θεολόγος της Ορθοδόξου παραδόσεως. Όλοι οι Πατέρες αυτόν επικαλούνται, μετά τον άγιο Μάξιμο τον Ομολογητή, σαν την πιο μεγάλη αυθεντία της Ορθοδόξου Εκκλησίας. Σήμερα βέβαια συνηθίζομε, μετά ιδίως την καθιέρωσι της εορτής των Τριών Ιεραρχών, να θεωρούμε τους Τρεις Ιεράρχες ως τους κορυφαίους Πατέρες της Εκκλησίας.

Παρά ταύτα ο άγιος Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης έπαιξε καθοριστικό ρόλο στην διαμόρφωσι της Πατερικής παραδόσεως. Ο ίδιος ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός

ακολουθεί κατά πόδας τον άγιο Διονύσιο τον Αρεοπαγίτη. Οπότε, αν θέλη κανείς να δη πώς εσκέπτοντο οι πρόγονοί μας κατά τον Μεσαίωνα, είναι υποχρεωμένος να λάβη πολύ σοβαρά υπ’ όψιν τον Διονύσιο τον Αρεοπαγίτη, άσχετα με το θέμα του ποιος ακριβώς είναι ο Διονύσιος ο Αρεοπαγίτης.

Σημειώσεις:
66. Η Χάρις δεν ενεργεί, δεν έρχεται να θεραπεύση κάποιον, όταν δεν έχη ορθή δογματική συνείδησι.
67. Ματθ. 6, 33.
“ΠΑΤΕΡΙΚΗ ΘΕΟΛΟΓΙΑ”

Πηγή: σελίδα facebook Αναλόγιο